

Vjenčić - Венчик

ISSN 1331-2189

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинах Републики Горватской

BROJ
ЧИСЛО

102 | 3/2022

Гей, до школи, дзеци мали, бо уж вола бренчок стари!

Школски бренчок знова забренкала за 310 тисячи основношколцох у цалей Горватскеј. У Основнай школи Чаковци и ёй трох подручних школох, у Миклошевцу, Томповцу и Берки 57 школяре шедли до школских лавкох. Першого дня школи, 5. септембра, шицких их привитал општински начальнік Милан Грубач, хтори вёдно зоз директорку школи Марину Балич обишол подручни и матичну школу, школяром пожадајао одлични успихи, а окреме привитал першокласнікох котрих

Першого дня школи и мацери шедли до школских лавкох

того року у ОШ Чаковци уписане дзевецеро и подаравао им пригодни дарунки.

Леся Мудри

ПОЧАЛА ШКОЛА

Зоз своїм оглашованьем, школски дзвончок означає початок нового школскога рока. Петровски школяре за рок старши, з рецитациями и шпиваньем по горватски и по руски, привитали нових першокласнікох у своїй школи, а було часу и за побавиц ше з новима товаришами у школским дворе. У петровской школи до першой класи рушели пециро школяре, хтори любопитліво розпатрали школу и упознавали ше з учительку и з другими учительками хтори их буду учиц през рок. И того року Општина Богдановци петровским, а город Вуковар вуковарским школяром обезпечел роботни теки од 1. по 8. класу. Попри порядней настави и досц виборных предметох, и у

Петровски школяре настави руского язика и культуры од 1. по 4. класу на концу рока з учительку Наталию Гнатко

петровской, и у ёй матичнай ОШ Антуна Бауера Вуковар, настава руского язика и культуры у континуитету ше отримує за школярох од 1. по 8. класу, котри подзелены до веций об-

разовних групох. Наставу им преподаваю учительки Наталия Гнатко и Илона Гречешин.

Наталия Гнатко

BROJ / ЧИСЛО
GODINA / РОК
**102
2022.**

„VJENČIĆ“

Izdavač: Savez Rusina RH
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Facebook: Savez Rusina RH Vukovar
Za nakladnika: Dubravka Rašljanin
Uredništvo: Vukovar,
Vijeća Europe 93

Tel.: 032 428-342
IBAN HR1623400091110057465

Tisk: Certis d.o.o. Cerna
Naklada: 400 primjeraka

„ВЕНЧИК“

Видава: Союз Русинох РГ
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar
За видавателя: Дубравка Рашиянин
Редакция: Вуковар,

Ради Европи 93
Tel.: 032 428-342

ИБАН HR1623400091110057465
Друк: Цертис д.о.о. Џерна
Тираж: 400 прикладніки

Tiskano - Друковане
9 / 2022

kuna
Цена
5

kuna
куни

Rukopisi se ne vraćaju.
Рукописи ше не врачаю.

Impresum

Uredništvo: Vera Pavlović (glavna i odgovorna urednica), Ahnetka Balatinac, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya Mudri i Vladimir Provič.

Savjet uredništva: dr. sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

Lektori: Marija Vulić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik).

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Naklada: 400 primjeraka

Совит редакције: д.н.ф. Оксана Тимко Ђитко (председатљка), Маријана Ђуждар, о. Владимир Седлак
Лекторе: Марја Вулич (руски језик), Андреја Маѓоч (горватски језик).
Друковане помага Совит за национални меншини Републики Горватскеј.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Гей, до школи, дзеци мали, бо уж вола бренчок стари!	2
Почала школа	2
60 роки од народзеня	
Агнетки Костелник Балатинац	4
60 godina od rođenja	
Ahnetke Kostelnik Balatnac	5
Перши дзень у школи	8
Єшень, а при мн€ ніч нове	10
Машля / Mašna	12
Гуски / Guske	12
Благослов школярох у Петровцу	14
Отримана Лётна школа за основношколски возраст у Ораховици	16
„Голубчатка“ и „Голубки“ на км	
„Кед голубица леџела	18
Смотра писнї и танцу у Старих Янковцу	19
Череги	20
Европски дзень язикох 2022.	21
Забавни боки	22
Чудесни швет	24

Насловни бок: Ивана Бики - Їжик Мижик
Остатнї: Ивана Бики - Єшень

60 роки од народзеня АГНЕТКИ КОСТЕЛНИК БАЛАТИНАЦ

Агнетка Костелник Балатинац народзена 27. јануара 1962. року у Миклошевцима. Основну школу закончела у Миклошевцима и Чаковцима, IX и X класу у Вуковаре, а направом за ципеларскога техничара закончела у Борове. Познейше ше школує за веб и графичнога дизайнера.

Писац почала у основнай школи, а писньочки ей були објављованы у „Пионирскай заградки“, а потым, як одрастала, писні почала објављовац у „Литературним слоўв“, „Мак-у“, „Новей думки“... Тераз свой твори поряднє објављоје у „Новей думки“, „Венчику“ и „Думкох з Дунаю“. Тиж так пише драгописи, репортажи, статї...

Член є редакціі часописох „Нова думка“, „Венчик“ и „Думки з Дунаю“. Тиж так є и порядни дописователь Руского слова зоз Нового Саду, Рутенпресу и Порталу Сојузу Русинох РГ.

МАЧИЧКА

Мам мачичку розмазану,
за фриштик би лем саламу,
на сланину з носом круци,
а замешку више вируци.

Пиє млеко ягод воду,
а веџ дриме под ягоду.
За злагоду више ше знайдзе,
дзе мож дримац више пренайдзе.

По тераз објавела збирку поезиј „Камень гора“ (2008), илустровану збирку дзесинскай поезиј „Їжик Мижиц“ (2011), була коавтор монографиј „20 роки КД Русинох Винковци“ (2013), збирку поезиј „Гомбуля“ и кнїжку приповедкох за дзеси „Агнетка“ (2020).

порухтала Любица Гаргай

Розлични файти

Кед їжиково ножки не старчели дробчиц зоз брешка, вон ше склубачел до клубка и скотулял пред Агнетково ноги. Викунул спод своїх игелкох и опитал ше:

- Хто ти?
- Я Агнетка, а ти, хто ти?
- Я Їжик Мижиц, бивам ту нєдалско у гущави. Пришол сом ше дакус бавиц. А дзе ти биваш?
- Ту у тей хижки – гварела Агнетка указуюци на хижу коло драги.
- Чула сом же кажди їжик люби млека. Любиш и ты млека? – опитала ше му Агнетка.

– Любим, але не шмем вельо пиц бо ме годзен болїц брущок. Мамка ми гварела най ніч не берем од нєпознатых.

У тим ше кудрави пес прикраднул гу їжикови з намиру онюхци го. Їжик Мижиц ше нагло уцаг до своїх игелкох и з нєдовирийом ше опитал:

- А хто ти?
 - Я пес Бундаш. Чувам обисце од неволаних госцох и крадошох. Не бой ше одо мнє. Сцел сом ше лем упознац з тобу – гварел Бундаш.
- Їжик Мижиц ше змирил, спущел

60 godina od rođenja AHNETKE KOSTELNIK BALATNAC

Агнетка Костелник Балатинац Ahnetka Kostelnik Blatinac rođena je 27. siječnja 1962. g. u Mikluševcima. Osnovnu školu završila je u Mikluševcima i Čakovcima, IX. i X. razred u gimnaziji u Vukovaru, a smjer obućarski tehničar završila je u Borovu. Kasnije se obrazovala za web dizajnera.

Počela je pisati u osnovnoj školi, a pjesme su joj bile prvo objavljivane u „Pionirskoj zahradki“. Kasnije je kao odrasla pjesme počela objavljivati u „Literarnom slovu“, „MAK-u“, „Novoj dumki“... Sada svoja djela objavljuje u „Novoj dumki“, „Vjenčiću“ i „Mislima s Dunava“. Piše također i putopise, reportaže, članke...

Član je uredništva časopisa „Nova dumka“, „Vjenčić“ i „Misli s Dunava“. Također je i redoviti dopisnik „Ruskog slova“ iz novog Sada, „Rutenpesa“ i portala Saveza Rusina RH.

Do sada je objavila zbirku pjesama „Kamen gora“ (2008.), ilustriranu zbirku poezije za djecu „Jižik Mižik“ (2011.), bila je koautorica monografije „20 godina KD Rusina Vinkovci“ (2013.), zbirku poezije „Gom-

bulja“ (2017.) i knjigu priповједака за djecu „Agica“ (2020.).

Priredila Ljubica Harhaj

Različite vrste

Kad ноžице малог језица нису стизале pratiti brzinu којом је jurio niz brijege, smotao se u klupko i zakotrljao nizbrdo. Zaustavio se точно ispred Agicinih nogu. Provirio je ispod svojih bodlji i upitao:

- Тко си ти?
- Ja sam Agica, a tko si ti?
- Ja sam Ježuljak Mihuljak, stanujem tu nedaleko, u Šipražju. Došao sam se maloigrati. A gdje ti stanuješ?
- Tu u ovoj kući – rekla je Agica pokazujući kuću pored puta.

– Čula sam da ježevi vole mlijeko. Voliš li ti tи? – pitala ga je Agica.

– Volim, ali ne smijem puno piti jer bi me mogao trbušić zaboljeti. Mamica mi je rekla neka ništa ne uzimam od nepoznatih па mi nemoj nuditi mlijeko – odlučno je rekao mali jež.

U tom trenu, kudravi pas se prikradao језицу kako bi ga onjušio. Ježuljak Mihuljak naglo se uvukao u svoje bodlje i с nepovjerenjem upitao:

- Тко си ти?
- Ja sam pas Bundaš. Čuvam kuću od lopova i nezvanih gostiju. Ne boj se od mene. Htio sam se samo upoznati s tobom – rekao je pas.

Ježuljak Mihuljak se smirio, spustio je svoje bolje, izvukao se iz заштитног klupka i zagledao мало bolje u Agicu i Bundaša, а onda je prasnuo u smijeh. Toliko se smijao da

MALA MACA

Imam macu razmaženu
za doručak bi salamu,
na slaninu se mrgodi
sa žgancima koš pogodi.

Pije mlijeko kao da je voda
onda drijema ispod duda,
za ugodu uvijek se snađe
gdje može drijemati,
brzo pronađe.

игелки, вицагнул ше зоз својого заштитнога клубка и запатрел ше дакус лепше до Агнетки и Бундаша, а веџ ше так почал шмейц же ше му аж брушок тресол.

Агнетка и Бундаш попатрели једно на друге и зачудовано ше питали јжикови:

– Џо таке шмишне?

– Яки сце чудни! Бундаш шицок кудрави, а ти, Агнетко, јак мой брушок. Јаке то?! Не маце на себе анї једну игелку?!... Правда, Бундаш ма штири ноги јак и я, але ти, Агнетко, маш лем два ноги, јак лем не рапнеш и не розтрепеш себе ношок?!... Наисце сце шмишни! – предлужел ше шмейц Јжик Мижик.

Бундаш дзвигнул својо кудрави уха и збрехнул:

– Гав! Гав!

– Не верестуй! – гварел Јжик Мижик – то моя мац лярма. Вола ме най такој придзем дому. До видзеня! Придзем знова најотре. Будзеце ше заш зо мну бавиц?

– Будземе – гварела Агнетка.

– Гав! Гав! – потвердзуюцо збрехнул Бундаш.

Јжик Мижик зоз својма малима ножками почал швидко крачац до брега, а Агнетка и Бундаш стали и патрели за некаждоднівим госцом, а веџ рушели гу хижки.

– Видзиш, Бундаш, јак то? Мали Јжик Мижик ище не упознал нікого вонка зоз своєй фамелії та дума же шицки муша випатрац јак вон и јого родичи.

– Гав! Гав! – потвердзуюцо збрехнул Бундаш и радосно ше зоз Агнетку розбегли дому.

МЕДВЕДЗИК МЕДО

На двох стої,
з двома збера мед,
кед ше гніва
сцека жвирски швет.

Власни кожух
вше на себе ма,
риби лапац
без цигона зна.

Сон ма длуги,
цалу жиму шпи,
хто одгаднє
яки њого сни?

БЕБА

Гавкнул пшичик,
чул ше глас,
же то говля
гледа нас.

Ноши бебу
до комина,
так гварела
вчера нина.

Беба пришла
але опатъ,
нігдзе рапу
не мож наїсц.

Беба чиста,
окупана,
пахняца
и нашмейна.

Не през комин
є спущена,
у шпиталю
народзена.

То лем нина
франтовала,
пре нас дзеци
видумала.

му се џак трбуščić tresao. Ha-ha-ha! Ha-ha-ha!

Agica i Bundaš зачуђено су се погледали
ништа не shvaćajući i upitali ježića:

– Што је тако смiješno?

– Како сте ћудни! Bundaš је sav kudrav,
а ти Agice имаш лице као ја трбуščić.

Kako to izgledate?! Nemate na себи ни
једну једину bodlju?!... Istina, Bundaš има
четири noge као и ja, али ти Agice, ти имаш само
dvije, како само не padneš i zaroniš nosom?!
– nije se mogao prestati smijati мали jež.

Bundaš је подигао своје kudrave uši i
zalajao:

– Av, av!

– Ne diži buku! – rekao је мали jež – то
моја mama viće. Zove me kući! Doviđenja!
Doći ју sutra opet. Hoćete se igrati sa mnom?

– Hoćemo, hoćemo – rekla је Agica.

– Av, av! – potvrdio је Bundaš.

Ježuljak Mihuljak је svoјим malim
nožicama brzo grabio uz brijege, а Agica i
Bundaš pogledом су pratili nesvakidašnjeg
gosta, а онда полако kренули према kući.

– Vidiš, Bundaš, како је то! Mali
Ježuljak Mihuljak још није upozнао никога
izvan своје обitelji па misli да сvi moraju
izgledati jednako као он и njegovi roditelji.

– Av, av! – potvrdno је zalajao Bundaš i
радосно s Agicom потрčао према svom domu.

MEDVJEDIĆ MEDO

Na dvije stoji
s dvjema skuplja med,
kad se ljuti
bježi zvјerski svijet.

Kožnu bundu
uvijek nosi,
bez pecaljke
ribe „kosi“.

San mu dugi
cijelu zimu spi,
tko bi znao
kakvi su mu sni?

БЕБА

Zalajao је pas
čuo se glas,
da to roda
traži nas.

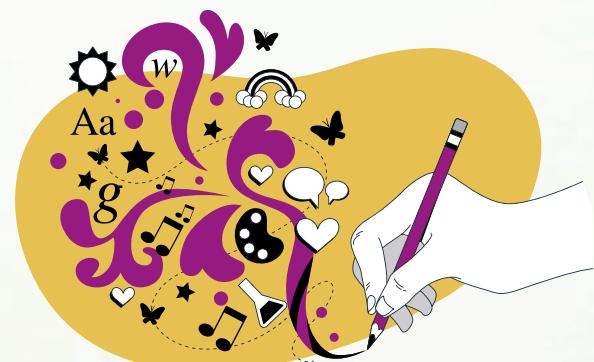
Nosi bebu
do dimnjaka,
tako kaže
teta-baka.

Beba je stigla
al' gle sad
pepeo nigdje
ne možeš nać'.

Beba je čista
i okupana,
mirišljava
i nasmijana.

Nije kroz dimnjak
spuštena,
u bolnici је
rođena.

To je teta-baka
šale zbijala
zbog nas djece
priče je izmišljala.

ПЕРШИ ДЗЕНЬ У ШКОЛИ

Шицки гуторели же од того септембра у його живоце шицко постане иншаке, же тэраз почина його прави живот.

Матей не разумел до би то мало буц, але ледво чекал же би ПОЧАЛО!

Випитовал ше и оцови, и мацери як то будзе випатрац и най му дацо поведза, а вони лем цошка приповедали о обовязкох и же тэраз не будзе вецей бавеня по цали дзень, але ше будзе мушыц учыц.

Не видзело ше му же то дацо таке страшне бо ледво чекал же би рушел до школи и почал учыц о шицким цо видзел у своїх новых кніжкох.

Скорей як мац скричала най става, уж будни и вискочел з посцелі як сарня з ярнай бетеліни кед наайдзе газда.

Одбегнул до купальні, поумивал ше, очухал зуби, бо мац віше наказовала най шицко добре поумива, а окреме най добре очуха зуби.

Фриштик уж бул порихтани, але вон цошка не могол дочекац же би рушели до школи, та не бул ані барз гладни.

Того першого дня, гварела мац, вона пойдзе зоз нім, а вец далей увидза. Не бивали далеко од школи, але заш лем требало сцигнуц на час и ношиц школску ташку.

А купели праве

таку яка ше му пачела. Цали радосни вжал ю на хрибет и пишно ше шпацирал по дворе. Оцец бул на роботи та ше не мал кому указац, але верел же го цале существо увидзи. Випинал ше по дворе як павур покля мац не скричала же рушаю.

Мац го лапела за руку, а вон не бул найщешлівши же го водзи як мале дзецко бо ше чувствовал як прави одроснути.

Пред школу их дочекала учителька. Вельки ошмих и розширени руки одогнали кажди Матейов страх. Розбегнул ше и облапел учительку, а вона го притулела гу себе и гуторела: – Вітай вельки мой першокласніку!

Ох, яки бул радосни! Е, лем най тэраз чуе оцец! Вон віше гутори – наш мали Матей, а учителька гуторела же є вельки!

Одпітал ше од мацери и вошол до класи. А кед там, уж пол класи пришло. Нука шицки з хторима ше бави на уліци. Поздравел ше з німа. Дакому дал „пейц“, дакому махнул, дакого дотхнул по плесу. Накеди видзел же ту и Марко, знал же зоз нім будзе шедзиц бо ше так радзели ище накеди дознали же ведно руша до першай класи.

Осторожно спущел свою нову ташку и шеднул коло Марка, а тот уж чул же настава почне на осем годзин. Патрел на свой „смарточ“, лебо як баба знала повесц, мудру годзинку, и видзел же ма

ище лем телью часу же би ше поглядал и видзел дзе шедзи Тea. Барз ше му пачела, та любел же и вона будзе у истей класи.

Тea шедзела даскелью лавки на ліво, напредку. Оглядла ше праве у тей хвильки кед вон патрел на ню, а йому червенідло обляло твар та швидко зогнул главу. Верел же ніхто не обачел тоту неприємносц, а вец вошла и учителька, а з ню ище даскелі школяре.

Пришол и якишик чловек, за нім ище якишик людзе. Шицки витали першокласнікох. Достали и дарунки, шицко цо им мало буц потребне за школу, так им гварели.

А вец учителька гварела най кажде стане и пове свой меню и презвиско же би ше упзнали медзи собу. Векшину познал, а окреме ше запатрел кед ше Тea представляла. Не тирвало длуго бо их не було велью у першай класи. Кед ше шицки вишоровали, учителька гуторела же тэраз

пойду дакус на школски двор, та ше буду лабдац.

Матей, ведно з Марком и другима хторых познал, станули коло мura и чекали цо ше слuchi. Учителька их поволала най станю до круга та буду руцац лабду єдно другому попрэйга.

А кед там, прэйга од Матея стала Тea. Яй, Боже, як ёй доруци лабду а же би не випаднул нелапшни и не зачервенел ше?

Руцел, ані не патрел, а кед попатрел, Тea ше му ошміховала з прекрасним ошміхом.

Ані сам не зна як закончел тот перши школски дзень, але ледво чекал же би ютредзень знова пришол до школи. Залюбел ше по уха и не могол дочекац рано!

Агнетка Костелник Балатинац

ЕШЕНЬ, А ПРИ МНЕ НІЧ НОВЕ

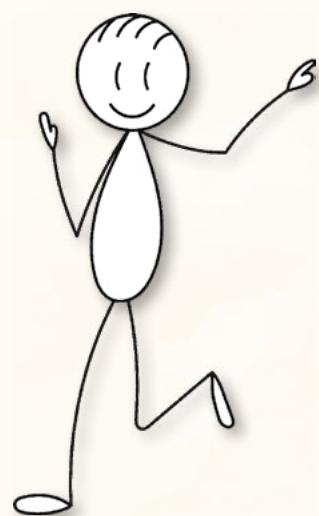

Єдного дня шицки ми гуторели же уж вироятно пришол час же бим рушел до школи.

Чул сом о ней дагзе и дацо, але сом ані не нагадовал же школа ма таки вельки облаки и же може буц аж и на поверх.

Того рана мама ме поприбераля як внедзюло до церкви. Знал сом же мушим буц озбильни. Лем проблем у тим же то ище віше не можем буц. А и кед бим монгол буц озбильни, не сцем. З вищиренима очми вошли зме до школскогу голу хторому сом не видзел конец. Шицко ме интересовало. Од того якого смаку цегелки чоколадовей фарби по тото прецо скленяне закрице не премака.

Шицки упутства о тим цо ме чека и дзе ідземе достал сом дома. Проблем бул у тим же сом их просто забул. Барз швидко зме вошли до учальнї. До правей, правучкей, а не такей нарисованей як у сликовніцох. Ваууу СУПЕР, подумал сом. Сто чуда коло мнє. Не знал сом чи бим перше опатрел на ліво

гу школскому бренчку, опрез себе гу школскай табли або на право дзе електричне заструговаче. Шеднул сом и не шмел сом приповедац кеди сцем, але теди кед ше ми пове же шмем. То ше ми не пачело, як ані фарба мамовей твары. Глібоко сом здихнул и почал ришовац задатки опрез себе чим швидше и лепше же би пришол шор на мне (важне почитовац шор), же бим дорушел гевто цо сцем и опитал ше як я сцем. Випадло же то не було найлепше ришене. Похопел сом то по нахмуренай твари тети хтора ше не представела и застарней твари моей мами. Тета почала начильтвац причини прецо лепше же бим ище не рушел до школи. А бул сом сигурни же ше врацим. Бо шицки ми гуторели же сом порихтани.

Ей, ище як бим ше врацел и то уж ютре, гоч лем телью же бим кус поцагнул карсцель же бим чул як шкрипя чоколадово цегелки. Кед зме вишли вонка мама мирно гварела „Не хиба, лепше так, на-гей?“ Сцел сом ей повесц же цалком ніч не

зnam цо лепше и же вона пре- то мама. Не гварел сом ніч, та зме остаток драги од вкупных 180 метерах, келью мам по дом, обидвойо були цихо. Да-гдзе коло єдиного пешацкого переходу хтори мам на тей драги похопел сом же шицко тото занчи же ище ёден рок останем у оводи и же ме дома чекаю опасни пременки.

Не любим ходзиц до оводи бо ме там шицки по-знаю. Мам єдного товариша хтори ше дараз шмес. Обично праве теди кед не треба.

Не хиба. Складаме ше. Я приповедам, а вон цихо. Там и єдно дзивче хторому сом ше питал чи шмем буц залюбени до ньго. Одповедло ми „не“. Должело же ше не не предума. То же ше жени нігда не предумаю зnam од своей мами. Здумал сом план же ше му знова опитам док забудзе же сом ше му уж питал. Можебуц и я вец конечно будзем залюбени. Шицко у шицким, думам же сом ше добре знашол и прешол.

Тей єшэні ме, значи, дочекали опасни пременки. Место новых бавискох дочекали ме роботни материяли. З тей нагоди мама купела аж и нови стол за дньову хижу. Чи вона забула же я нігда не шедзим за столом? Гм... Не гуторел сом ей же ше и так баржей любим бавиц зоз старима бавискамі. И татови то велью значи бо ше оби-двоме бавиме зоз лего коцкамі. Сановал бим тату кед бизме тераз стари бависка заменели з новима. Зоз чим би ше вец вон бавел? Не сигурни сом же би ше тато знашол зоз „фингерспином“.

Ище віше не зnam цо будзем з маму.

Віше ми лем допива же бим рисовал чловека. Мама супер рисуе. Не ясне ми прецо вец кажди час приходзі дому зоз кніжкамі „Як нарисовац чловека?“. Мне то добрае ідзе: точка, точка, точочка, то мала главочка, брух як годзиночка, ноги як мишово и нія, ту нам чловек! Ша до вчера ми за то кричали „Браво!“

Та, чудни тоти одроснути. Чи вони себе розумя? Мам цали рок же бим то виглядал. Потамаль будзем братнякові паковац узрети гиризди грозна до школскай ташкі, помедzi кніжкі. То праве место за ніх. За грозно, не за школски кніжкі. Кніжкі ёст велью и не маю велью места у торбі. Мушим ше остарац за братняка хтори люби есц грозно, а не люби кніжкі. Спрам гевтого цо чуем, теди кед не шмем вислушовац, йому ёдзене у школи „блакфуйкастэ“. Бизовно будзе щешліви кед увидзи же думам на ньго. Як цо сом уж гуторел, школа ме прескочела, а овода прискочела. Знова. Значи, при мне ніч нове.

Панонсака морнарка

МАШЛЯ

Пошла Тонка до дутяну
купиц себе машлю красну,
бо машлічки вам у моди
завязани на варгочи.

Машлічки у рижних фарбах
завязани на варгочох,
на витрику вше пирхаю
то дзивчата добре знаю.

Так и Тонка пожадала
же бы красну машлю мала,
на варгоч кед придзе машля
и фризура такой красша.

Лю. Гаргай

МАŠNA

Bila Tonka u dućanu
kupiti si lijepu mašnu,
jer su mašne sad u modi
svezane na dugoj kosi.

Mašne su vam raznih boja
i na kosi lijepo stoja,
na vjetriču lepršaju
djevojčice sve to znaju.

I Tonka je to željela
lijepu mašnu nabavila,
na kiku kad dođe mašna
frizura je odmah ljepša.

Lj. Harhaj

ГУСКИ

Гуски на пажички
травичку чубраю,
а кед вечар приuze
до дому бегаю.

Гуски зоз своїма
длугими карками,
весело шпиваю
днями и ноцами.

Дзивчатко Амалка
гуски вше чуvalо,
з билима ручкама
ніжно их гласкало.

Лю. Гаргай

GUSKE

Guske na livadi
travicu čupkaju,
a kad večer dođe
kući trčkaraju.

Guske sa svojima
dugim vratovima
veselo pjevaju
danima, noćima.

Curka Amalija
guske je čuvala,
bijelim rukama
nježno ih dragala.

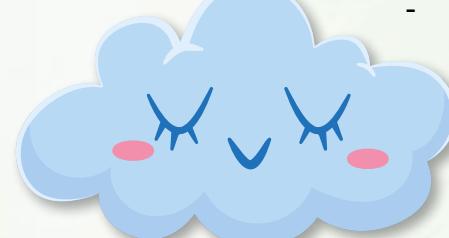

ЄШЕНЬСКА РОЗГВАРКА ДІДА И УНУКА

Микола М. Кочиш

- Чом же капка зоз тей хмари,
чом так роши?
- Хмара воду у дзиравим
кабле ноши.
- А нач хмари теля вода,
нач ю цага?
- Треба жеми, треба житу
тота влага.
- Чом же ю веџ висипує
нам на глави?
- Прето же ей вельки кабел
барз дзирави.
- А чом хмара нє заплата
кабел свой?
- То ше мушиш хмари питац,
сину мой.

Порихтала Андрея Магоч, проф.

JESENSKI RAZGOVOR DJEDA I UNUKA

Mikola M. Kočiš

- Заšto kaplje iz tog oblaka,
заšto tako rosi?
- Oblak vodu u šupljemu
kablu nosi.
- A što će oblaku toliko vode,
заšto ju vuče?
- Treba zemlji, treba žitu
ove vlage.
- Заšto ju onda rasipa
nama po glavama?
- Zato što mu je veliki kabao
sav u rupama.
- A zašto oblak ne zakrpi
kabao svoj?
- To moraš oblak pitati,
sine moj.

БЛАГОСЛОВ ШКОЛЯРОХ У ПЕТРОВЦОХ

Внєдзелю, 11. септембра, у церкви Покрова Пресвятей Богородиці у Петровцах бул окреме торжествени нэдзельові дзены! То праве прето бо почал новы школски рок.

За нас християнох котрим кождоднёва молитва важна, тата хвилька була окремна, бо зме ше з тей нагоды модліли за правдиву мудросць усвойована добрых ученьох. „Школски рок почали зме з молітву, же бы нам бул зоз благословом Божім попровадзені“, наглашал у своій казані петровски парох о. Владимир Седлак.

На Служби Божай позбераля ше парохиялна заедніца, а з нами були

и дзеци и родитеље, вібеженци з України. У ніх тиж існує таки обичай, та ше дзечнє и з радосцу одволали присць и з нами участвоваць у богослужэнню. За шыцких нас тата молітва була источасно и молітва за мир. Велі ше згадали товаришох зоз дакедишніх класох, тераз розошатих по цалей України и Еўропи. Сучасна технологія им оможлівела же бы остали повязані, гоч ше находитца далеко ёдни од других. Треба тиж спомнүць же нашо товарише з України провадза и онлайн наставу у виртуалных класох свойх матичных школох, подобнє як и мы под час пандеміі КОВИДУ-19.

Як и прешлых роках, на благословнай молітви присутствовали и даедні дзеци котры праве рушели до оводи, а не хибело ані студэнтох. Шыцки щешліви же новы початак ноши и новы радосцы. Най би було благословене шыцким!!!

о. Владимир Седлак

ОТРИМАНА ЛЕТНА ШКОЛА ЗА ОСНОВНОШКОЛСКИ ВОЗРОСТ У ОРАХОВИЦИ

Учителька Мария Блотеній зоз школярами

У организациї Союзу Русинох Републики Горватской од 3. по 11. юлий у Ораховици, у Червеним крижу „Школи у природи“ одпочиваліща „Меркур“, отримана Летна школа за основну школу. Од перших таборованьох, семинарох по нешкайши Летни школи прешло 57 роки, та телько роки означаючі свого існовання и діствовання. Летна школа Русинох Републики Горватской ма за ціль очуванє національного ідентитета рускій національній меншини у РГ, вивчене мацеринського язика, упознавання зоз терашніосцу и прешлосцу Руснацох, роз-

На годзини при учительки Лесі Мудри

виванє національней культури и розвиванє творчосци на національнім языку.

Активносци котри ше запровадзовали у Летній школи то порядна настава од по штири годзини дополадня, шлебодни активносци пополадню у тирваню од двох годзинах, додатково годзини до хторих ше учишлю литературни вечари и тематски преподаваня, культурни активносци, як и спортски и рекреативни активносци.

Упознац знаменітосци краю у котрим ше отримує Летна школа барз значна у вихо-

Розвага и хладзене у базену

Незаобіходны фодбал

Годзини руского язика при учительки Мануели Дудаш

ваню и образованю, та з тей нагоди організовани вилет до Зоологійнай загради у Нашицким Марковцу, котри ма прейг 90 животинськи файти зоз Африки, Америки и Аустралиї, як и зоз других жемох Європи, а так и зоз Горватской. Кельо популярна зоологийна заграда зоз рижними птицами и животинями найбаржей потвердзує нашива, а чишилі коло 20 000 нащивитељох.

Конець шицких активносцох заокружел закончуюци концерт котри ше отримал зоз культурну програму. Пред патрачами, родичами дзецеох котри участвовали у Летній школи, то представянє главней часци активносцох цо школяре научели же би презентовали седемдњову роботу Летній

Закончуюца приредба

школи.

У Летній школи зоз наставніками и школярами участвовало 60 учащікох зоз рижних местах РГ, з Петровцох, Микловицох, Вуковару, Осиеку, Винковцох, Старих и Новых Янковцох, Пишкуревцох, Чаковцох, Райового Села, Гунї, Загребу. Летна школа ше отримує з финансійну потримовку Министерства науки и образованя, Ради Рускій національній меншини городу Вуковару, Општини Томповици, КУД „Яким Гарди“ Петровци и Ради рускій національній меншини Општини Богдановици.

Звонко Костелник, проф.

Госцюване паноца Владимира Седлака на Летній школи

Обовязні годзини танцу

„ГОЛУБЧАТКА“ И „ГОЛУБКИ“ НА КМ „КЕД ГОЛУБИЦА ЛЄЦЕЛА“

Петровски школьнare хтори ходза на наставу руского язика и культуры

Под покровительством Совету за национални меншини, а у организациі Дружтва „Руснак“, Културна манифестація „Кед голубица лєцела“ отримана 23. и 24. септембра того року. У рамикох истей, обидва дні у Петровцах отриманы и два културни програмы. Пияток, на другой часцы литературно-музычного вечара „Шерцо на червеним партку“ представел ше подросток Дружтва „Руснак“ и наступело досць младих. Програму отворели домашнї, а чесць достали „Голубчатка“, точнейше пейзочны и наймладши членіци Дружтва „Руснак“, Дора Гречешин

Дора Гречешин и Лунафрея Тиркайла у провадзеню Ивони Гнатко

„Голубки“ – шпивацко-танечна група Дружтва „Руснак“

Надя Здравкович з КУД-а Руснацох Осиек у провадзеню родичнох

Старша шпивацка група Дружтва „Руснак“

нагоду прывітац госцох споза Дунаю, младежску и жырдлову шпивацку группу КУД-а „Жатва“ з Коцур, хтори ше представели зоз штырома шпиванкамі. И всаботу культурну программу „Кед голубица лєцела“ тиж отворели наймладши членіци Дружтва „Руснак“. Випатра же не були вистати од пяяткового наступу, та ше у провадзеню Ивони Гнатко на примі, Дора Гречешин и Лунафрея Тиркайла дзечне представели з писню Мой брат Миронь и Братец Мартин. Наздаваме ше же з рока на рок ўх любов гу рускей писні будзе віше векша та их нарок увидзиме з новым репертоаром.

Наталия Гнатко

СМОТРА ПІСНІ И ТАНЦУ У СТАРИХ ЯНКОВЦОХ

„Голубки“ и „Голубчатка“ на „Смотри писні и танцу“ у Старых Янковцах

Внедзелю, 25. септембра, у организаціі Здружэння за пестоване обычайох Мадярох Стари Янковцы, отримана Смотра писні и танцу. На истей наступели дзешец здружэння, медзи котрима и подросток здружэня „Руснак“ Дружтва Руснацох у Рэспубліцы Горватскай. Пооблеканы до дзецинскаго облечыва панонских Руснацох, першэ ше з писню о Ганічкі представели наймладши членіци Дружтва „Руснак“, Дора Гречешин и Лунафрея Тиркайла, а потым шпивацко-танечна група „Голубки“ през бависко представели рускі народні писні и танец. За наступ их порихтала Наталия Гнатко.

Наталия Гнатко

ЧЕРЕГИ

Цесто треба добре загнесьц

Же череги смачна лакотка, думам, зложа ше велі. А и з тим же нешка мацери и баби не правя туту лакотку так часто як би ми то сцели, гоч дараз вона була незаобходни колач на кождай госцини. За свадзби мушело ше их барз велью напражиц, та кухарки знали на госцину ношиц

Даёдні чекаю же би коштавали черегі

Пантліки цеста готовы за пражене

Цесто треба наценко розогнац

Готовы черегі

вельки пасарайтов полни з черегамі, котры були и смачны, и красны за око.

Як ше правя череги у Миклошевцах знаю ище велі газдині, а же би ше традиция не забувала, осталі ше и члени КУД „Якім Говля“, секция за традицию и ручни виробки. На работні котру організовала водітелька секцыі Мариета Бучко, участвовали и младши. Мацери помогли загнесьц цесто, хторе дзеци могли розганаць з розвалку, резац зоз острожку на пантліки, зоз цеста правиц ружички, машлічки и

другі формі, та вец их пражиц на олею. Котри не були за роботу коло шпоргета, достали сливковніцу „Кухня“ и вифарбійованку. Три годзінны у роботи прелечели барз швидко. Черегох ше напражела цала громада.

Тата наша славна лакотка ютредзень „одпутовала“ до Вінковцах дзе була замеркована на 34. Державней смотри школьніх задругох.

Леся Мудри

ЕВРОПСКИ ДЗЕНЬ ЯЗИКОХ 2022.

Школьяре наставі руского язика и культуры у ПШ Петровцы

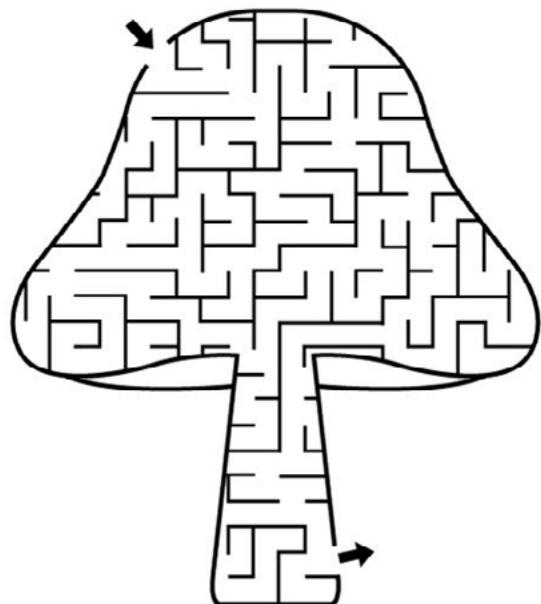
Под назыву „Укажмє язичне богатство“, Еразмус+ тим ОШ Владимира Назора з Вінковцах, обдумал проект и поволал шыцких заинтересавших учительюх и школьніх же би з німа означали Европски дзень язикох 2022. Було потребне же би у провадзеню ментора, школьнія порихтали краткі видео у тирваню до 30 секунды дзе ше през реціпцію, писню, бавіску... представія з язіком з котрим, попри горватскага, бешедую. Пово-ланку прилапели и школьнія хтори уча рускі язік у ОШ Стари Янковцы и Подручнай школы Петровцы, та зоз своіма учителькамі Илону Грецешин і Наталию Гнатко зняли видео. У заедніцкім видеу, хтори обявіены на Европски дзень язикох, 26. септембра, попри веліх язикох, можеце чуц и наш, рускі язік, хтори школьнія представіены праз народні пісні „По варошу дражичка“ и „Зламала ше кормань деска“. Відео ше може опатріц на лінку <https://youtu.be/XnQIaq0CKbg>.

Наталия Гнатко

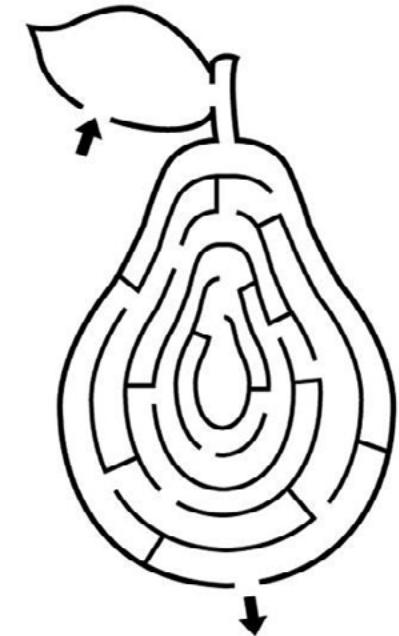

Школьяре наставі руского язика и культуры у ОШ Стари Янковцы

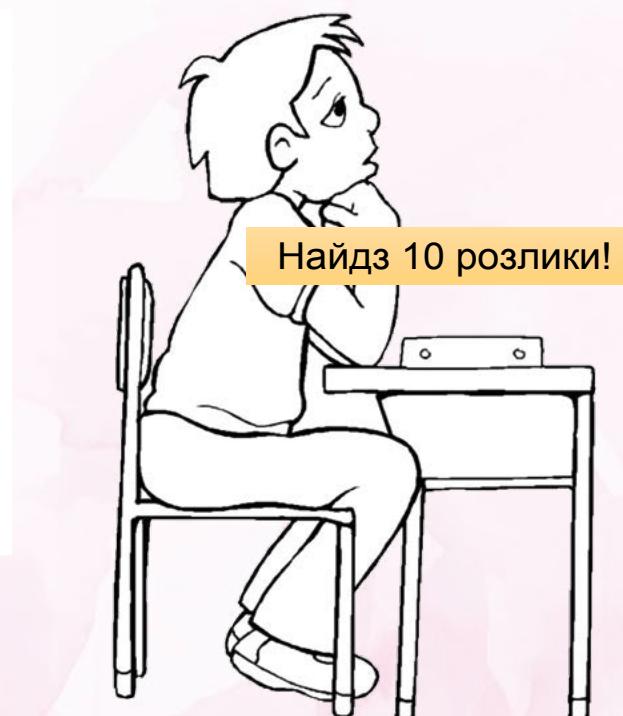
ЗАБАВНИ БОКИ

Найдз виход зоз лавиrintох!

Найдз 10 розлики!

Найдз 10 розлики!

ЧУДЕСНИ ШВЕТ

ДАСКЕЛЬО ИНТЕРЕСАНТНОСЦИ:

- на Мешацу през дзень температура барз висока, дзвига ше аж по 106°C, а през ноц спаднє и на -117°C
- Венера ёдина планета Слунковей системи хтора ше обраца у напряме процивним од мунтатова на годзини
- єден дзень на Венери тирва 8 мешаци
- дзень на Нептуну тирва 16 годзини
- делфини шпя лем зоз половку мозг'a, док им друга половка будна
- шкампом ше шерцо находзи у глави
- штварцина людских косцох находзи ше у талпи
- нё лем же кожди чловек ма иншаки оцисок пальца, ал€ ма и иншаки оцисок язика
- чловеков нос и уха нїг'да нё преставаю роснук
- чловеков нос може препознац милион милиони пахи
- заря шветлосци од Слунка по Жем путує 8 минути и 19 секунди
- у вселени нё мож чуц звук

Мануела Дудаш
(жридло: интернет)

Д	А	Р	Г	О	Е	Б	М	А	Д	Р	Е	Т	С	М	А
Ч	Е	Б	Х	Е	Л	С	И	Н	К	И	Є	В	В	Б	Т
Л	С	Є	У	Л	Ю	Б	Л	Я	Н	А	Н	Р	Е	Б	Е
У	М	А	Л	Д	А	В	А	Ш	Р	А	В	Р	И	М	Н
К	О	А	Р	П	И	С	О	Ф	И	Я	Л	М	А	Н	А
С	Н	О	Д	А	О	М	К	О	Л	И	А	О	Ц	Е	П
Е	Т	Н	Б	Р	Є	К	П	А	Н	А	Г	С	И	Г	А
М	Е	И	Е	К	И	В	С	Е	В	Т	И	К	Р	А	Р
Б	К	Р	Л	С	П	Д	О	А	Ш	О	Р	В	О	Х	И
У	А	А	И	Н	А	Т	Л	Е	Н	Т	Л	А	Г	Н	З
Р	Р	М	Щ	И	Г	С	Р	А	З	О	А	С	Д	Е	Н
Г	Л	Н	Е	М	И	У	Н	И	Н	А	Б	И	О	П	О
Г	О	А	К	Т	К	Ц	Р	Е	С	А	Г	А	П	О	Д
А	Р	С	А	У	М	О	Н	А	К	О	Р	Р	С	К	Н
Р	А	Р	Б	Є	Л	О	В	А	Р	А	Н	И	Е	И	О
П	Б	Ш	Т	О	К	Х	О	Л	М	К	Р	К	Т	Б	Л

АМСТЕРДАМ
АТЕНА
БЕЛИЦЕ
БЕЧ
БЕОГРАД
БЕРЛИН
БЕРН
БЕЛОВАР
БРАТИСЛАВА
БУДИМПЕШТА
БУКУРЕШТ
ВАРШАВА
ЗАГРЕБ
ИЛОК
КИЄВ
КОПЕНХАГЕН
КРК
ЛИСАБОН
ЛОНДОН
ЛУКСЕМБУРГ
ЛЮБЛЯНА
МАДРИД

МОСКВА
НИН
ОСЛО
ПАГ
ПАРИЗ
ПОДГОРИЦА
ПРАГ
РАБ
РИГА
РИМ
САН МАРИНО
САРА҆ВО
СКОПЛЕ
СОФИЈА
ТИРАНА
ХЕЛСИНКИ
ЦРЕС
ШТОКХОЛМ

Кед найдзеце шицки
задани городи,
достанеце назву
держави и городу у
хторим пребува Папа.
Ришене: Ватикан

Лю. Гаргай

МАЛИ ПОДОБОВИ ЗАДАТОК

Пред вами прекрасни конь. Офарбце рисунок по вашей дзеки.

LJUBAV

Jedinstvena i čista,
Zbog nje sve blista.
Zbog ljubavi smo sretni
i to najviše ljeti.

Ne bojte se voljeti,
Bez ljubavi ne želite umrijeti.
Najljepši je osjećaj na svijetu to,
Bez nje dotaknut ćeš dno.

Ona svijet šara,
Ali može i da te zavara.
Ljubav je dar
Zbog nje moraš biti hrabar.

Maka Popović, Osijek

Ивана Бики

U dugoj tamnoj noći
Snujem dubok san
Čekajući kad će doći
Kad će doći novi dan

A cvrčci cvrče
Stvaraju pjesmu svoju
I tako olakšavaju
Olakšavaju dušu moju

Noći duga, noći laka,
Jesi li znala
Da moja sreća pripada tebi
I daje mi snage,
Snage koju je tvoja sestra ukrala.

Dugo u noć, u tamnu noć
Snujem duboki san.
Ne znajući, ne znajući
Hoću li doživjeti novi dan.

Anamarija Aleksić, Berak

МОЙ ЛЕТНИ ОДПОЧИВОК

Ище зме не достали оцени на концу рока, а я уж путовал ведно з пайташами з Петровцох и Свиняревцих на морю, на острово Корчулу. Одход нам обезпечела Општина Богдановци. Кед сом ше врацел, лето сом препровадзел дома. Родичи нам купели базен та сом ше з братом и шестрами у нїм купал и так ошвижковал од горучави. До госцих нам пришол братняк Давид з Немецкей, та зме ше часто ишли бавиц коло парку и у нїм аж два раз таборовали. Лето ми швидко прешло.

Курди, 6. класа,
Петровци

МОЙО ЛЕТО

Цале лето сом одпочивал. Часто сом ишол до валалу бавиц фодбал зоз товаришами и бавел сом ше на компьютеру. Барз сом любел кед ме тато и брат волали зоз собу кед ишли робиц на польо. Дараз ми тато дал вожиц трактор, а то ми наймилше. Але тото лето найбаржей запаметам по тим же ше мойому старшому братови народзело дзецко. Постал сом бачи. Дакус шмишно, бо кед ше дакому гутори „бачи“, веџ ше дума же то старши чловек. А яки я то бачи кед мам лем дванац роки?

Марко Хома, 6. класа,
Миклошевци.

ЛЕТО?

Лето сом препровадзел дома. Помагал сом оцови пошориц хижу у подкровю, веџ зме ишли на польо вожиц шено, лупули зме кукурицу, а у овоцнїку зме оберали грушки. Кошел сом з нїм бетелїну, пилели зме древа, зберали шлївки, а веџ кед пришол час та зме и пекли паленку. През роботу дома, з оцом, лето ми швидко прешло.

Данијел Сабадош, 8. класа,
Петровци

НОВИ ШКОЛСКИ РОК

Почал нови школски рок. За мене шицко нове прето же сом постал школяр 5. класи и пременел школу. Не идзэм веций до подручнай школи, але до матичнай, у Чаковцах. Шицко ми ту интересантне. Кажде ше рано до школи вожим на автобусу. У школи сом дostaл новых пайташох и упознал новых наставнікох. Од предметох у чаковскай школи наймилша ми география, а и далей любім ходзіц на рускі язік у Міклошевцах.

Даріян Хома, 5. класа, Міклошевци

ДВА ПШИЧКИ

Були два пшички, Оби и Боби. Боби был розбавени, скакал на людзох хоры преходзели коло двора, знал ше вохпац до кождэй дзири. Оби был мирни, дараз аж и злекнуги, не любел непознатых. Раз пшички шейтала по улічкі и вошли до ёдного двора. Там нашли тройю мачата котры ше не бали од псох и були барз розбавени. Пшички и мачата бавели ше ведно, бегали по дворе. Боби и Оби швидко огладнели, та их мачата одведли ў своёй мисочки дзе было ёдзеня. Пшички ше наёдли и ведно з мачичкамі полегали спац на слунку. Док спали, пришла стара мачка. Вона думала же пси нападаю на ёй мачата, та укушела Бобія за хвост. Боби звойчал, скочел и почал сцекац, а за нім и Оби. Пшички ше врацели до свогого двора и веций не вандровали.

Ніколіна Бучко, 6. класа, Міклошевци

РИБОЛОВНЕ ИСКУСТВО

Було прекрасне нідзельове рано, як нароком створене за лапане рибох. Швидко сом ше облекол, ані сом не фриштиковал же бім не збудзел домашніх. Вжал сом цігоны и хробачки порихтани прешлого вечара и пошол на Подбару. Длугши час ніч ше не заквачело окрем дробных червенопиркох. Такой сом их пуштал назад до води. Одразу ше ми палічка зогла по саму воду. Злекол сом ше же ше зламе, але сом ю моцно тримал и помали цагал рибу ў себе. Була то права борба! Риба ше не давала з води, а ані я не сцел попуциц. Так зме ше борели дас два годзини и на концу сом победзел! Вицагнул сом з води огромну харчу, дас два метери дługоку. Так сом ше зрадовал, попатрел на ню зоз блізка, кед воно – харча джмуркла на мнё з оком и прегварела: „Веций щесца други раз“ – и булькла до води. А вец ме мой брат пребудзел бо треба було исц до школи.

Никола Мишленович, 6. класа,
Міклошевци

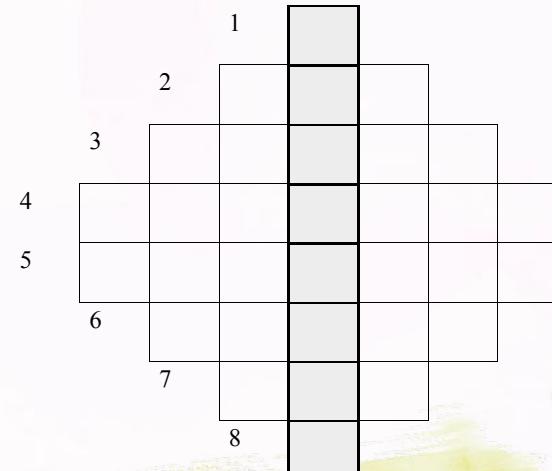

Даскельо интересантносци о мобілных телефонах:

- Перши раз ше прейг' мобілного телефона бешедовало 3. апраля 1973. року у Ньюорку, а бешедовал інженер Мартін Купер, зачатнік мобільнай революції
- Перши мобілни телефон пущени до комерціялного хасновання 1983. року, полнене му тирвало 10 годзини и коштал 4000 долари
- Перше SMS поручене послане у децембру 1992. року
- Коло 70 % мобілних телефонох ше продукуе у Кіні
- Мобілни телефони на себе маю 18 раз веций бактерій як ручкі на тоалету
- Коло 90 % мобілных телефонох хоры продуковані у Японіе водоўтпорні прето же их велі Японцы хасную и кед ше тушираю

Порихтала Лю. Г.

С	О	В	А	А	Д	А	Л
О	Ш	Л	М	Г	Р	О	Ф
Б	Г	О	Є	Д	Л	О	О
У	О	О	П	Й	О	Н	Г
Х	Р	П	Ж	А	Д	Б	Я
Л	А	А	Р	О	Ц	Р	Р
Ї	Д	А	Н	Е	Ч	Е	Е
В	А	Н	Я	Е	Ш	Г	Ц

1. Седемнаста буква рускай азбуки
2. Чежка хорота
3. Кадза або...
4. Людзе хоры чуваю швіні
5. Барз горка трава; пелин
6. Каучурова супруга
7. Рошне у риту, а може ше з нім правиц закрице на хижки
8. Румунія

У шывіх польох: Кед добре ришице задані поняца, у шывіх польох дастанеце назуву человека хоры ходзі робіць на надніцу.

Ришеньні: рак; гордов; швіні; полінче; качка; над; ршиві поля; наднічар

Лю. Гаргай

1. БРЕГ
2. ВАНЯ
3. ГНОЙ
4. ГОРА
5. ГРОФ
6. ДАНЕ
7. ЄДЛО
8. ЛАДА
9. ОБУХ
10. ОЖОГ
11. ОЛСІЙ
12. РАДА
13. СОВА
14. ХЛІВ
15. ЦЕЦА
16. ШЕРП
17. ІШОПА
18. ЯРЕЦ
19. ЯРЧЕ

Кед найдзеце тоти дзветнац поняца од штирох буквах, дастанеце ишце ёдно.

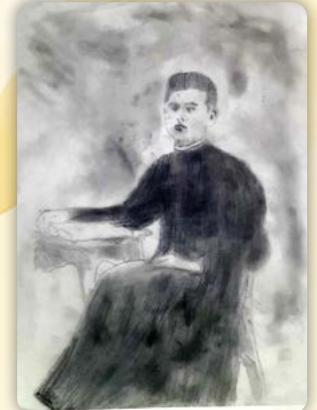
Рашені: МОДА

Лю. Гаргай

Алана Тиркайла, 4. класа, Петровци

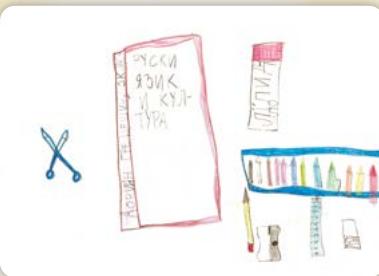
Андреј Пап, 8. класа, Миклошевци

Андрей Хома, 3. класа, Миклошевци

Денис Филипович, 4. класа, Петровци

Доријан Грећешин, 3. класа, Петровци

Магдалена Барна, 2. класа, Петровци

Александра Аризанович, 4. класа, Петровци

Антонио Бучко, 4. класа, Миклошевци

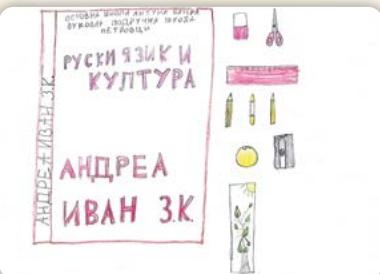
Марина Сегеди, 4. класа, Петровци

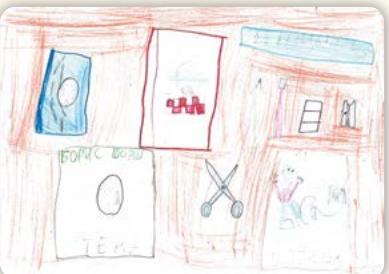
Милош Гарди, 2. класа, Петровци

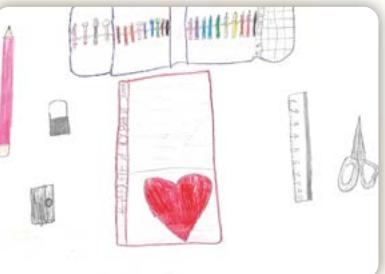
Наташа Курди, 3. класа, Петровци

Андреј Иван, 3. класа, Петровци

Борис Шовш, 3. класа, Петровци

Виолета Курди, 3. класа, Петровци

Николина Бучко, 6. класа, Миклошевци

Мария Папуга, 4. класа, Миклошевци

Мина Гарди, 1. класа, Петровци

Владимир Мишленович, 8. класа, Миклошевци

Ребека Красник, 1. класа, Миклошевци

Салома Аризанович, 1. класа, Петровци

Филип Ђудџкар, 3. класа, Петровци

Уна Ѓубица, 4. класа, Петровци

